

All About Young Children

Information for Families on Children's Early Development

MGA IMPORMASYON SA MGA EDAD NG BATA

18 buwan *hanggang* 36 buwan

PAGKAKAINTINDI NG BILANG

Paano natututo ang mga bata tungkol sa mga bilang?

Buod ng Pagkakaintindi ng Bilang

Ang mga bata ay tumutuklas at nagsisimulang magsanay ng mga kakayahan na kailangan para sa matematika bago pa man pumasok sa elementarya. Sa mga unang taon ng buhay, ang mga bata ay natututong magbilang, kumilala ng mga hugis at modelo, naghahambing ng mga sukat at mga dami, at kumikilala ng mga pagkakatapat at kaibahan. Nakukuha ng mga bata ang mga kakayahang ito sa pamamagitan ng kanilang pagiging mausisa at naglalaro ng mga bagay at sa pamamagitan ng mga simpleng interaksyon sa mga matatanda. Ang araw-araw na interaksyon tulad ng pagbilang ng mga daliri sa kamay at paa ng isang matanda, pagbibigay ng dalawang pirasong saging, at ang pag-aayos ng bughaw at puting medyas sa iba't-ibang tumpok ay nagdadagdag ng kakayahan ng isang bata sa matematika. Ang mga bata ay nagsisimulang makipag-usap tungkol sa mga dami ng mga bagay gamit ang mga salitang “mas marami” at “mas malaki.”

Habang sila ay lumalaki, sila ay natututong bumilang ng ilang mga numero. Lumalaki rin ang kanilang pang-unawa ng dami sa pamamagitan ng mga aktibidad tulad ng paglagay ng mga plato at mga baso sa mesa. Nalalaman nila kung paano ginagamit ng mga matatanda ang pagbibilang sa araw-araw na buhay at matututunan kung paano gamitin ng mga numero sa pamamagitan ng paggaya sa mga matatanda. Sa kabuuan ng mga unang taon, halos lahat ng mga bata ay natural na interesado sa mga numero. Mga masasayang aktibidad na may kinalaman sa mga numero ay nagpapatibay sa natural na interes ng mga bata at humihimok sa kanila na matuto pa tungkol sa mga konseptong pang-matematika.

Panimula

Ano ang natututunan ng mga paslit tungkol sa mga numero?

Ang maliliit na sanggol ay nagsimulang magsanay sa mga kakayahang kinakailangan para sa aritmetika at matematika bago sila pumasok sa paaralang elementarya. Karamihan sa mga kasanayang ito ay nabubuo sa pamamagitan ng kanilang sariling pinasimulan na paglalaro ng mga bagay at sa pamamagitan ng simpleng interaksyon sa mga matatanda.

- Ang mga paslit ay nagsisimulang matuto sa kakayahang magbilang sa pamamagitan ng pang-araw araw na interaksyon tulad ng paglalagay ng mga plato sa mesa, pagbibilang ng kanilang mga daliri upang sabihin saiyong kung ilang taon na sila, pagbibilang ng bilang ng basag sa plato.
- Ang mga bata sa pagitan ng 19 at 36 na buwan ay nagsisimulang magbilang ng mga bagay. Karaniwan silang natututo kung paano bigkasin ang 1-2-3-4-5 (minsan ay inilalagay ang mga bilang sa iba't ibang ayos) bago nila malaman na ang bawat bilang ay kumakatawan sa isang bagay. Maaari nilang bilangin ang piraso ng kanilang brokoli nang hanggang 3 o apat, ngunit maaari nilang bilangin ang parehong piraso ng dalawa o malimutan ang isang piraso. Pinag-aaralan parin nila ang pagkakasunod-sunog ng mga bilang at maaaring makalimutan ang bilang, halimbawa, "1-2-4."
- Maaari nilang hawakan ang dalawang daliri upang ipakita saiyong kung ilang taon na sila at maaari silang magbigay saiyong ng dalawang tisyu kapag hiniling mo sa kanila.
- Nagsisimula silang gumamit ng mga termino na kaunti at marami. Kapag tinanong mo sila kung nais nila ng kaunting yogurt o marami, mamimili sila.
- Maaari din nilang gamitin ang kanilang mga daliri para magbilang.

Paano natututo ang mga bata tungkol sa mga bilang? PAGKAKAINTINDI NG BILANG

Mga tip para sa mga magulang na maunawaan ang mga bilang:

Karamihan sa mga bagay na likas na ginagawa ng mga magulang sa mga anak ay nakatutulong sa kanila na linangin ang kanilang kakayahan sa matematika at bilang. Maraming mga pagkakataon sa ating pang araw araw na buhay kung saan ang mga matatanda ay nagbibilang ng mga bagay at ang mga bata ay nagsasanay bumilang sa kanilang paglalaro. Narito ang ilang mga mungkahi na dapat gawin ng mga magulang:

- Magbilang ng malakas, upang marinig ng iyong mga anak ang pagkakasunod-sunod ng mga bilang at mapansin kung gaano kadalas ginagamit ang pagbibilang.

Kapag natututo ang mga bata sa iyo kung gaano kahalaga ang mga numero sa araw-araw na buhay, lumalaki ang interes nila sa mga numero.

- Bilangin ang pagyakap mo sa iyong anak, bilangin ang mga bulaklak na pinipitas ng iyong anak, o bilangin ang bilang ng palakpak na ginagawa mo at ng iyong anak.
- Tulungan ang mga bata na magbilang ng mga bagay habang inilalagay ang mga piraso ng karot sa kanilang plato, o habang nangongolekta sila ng mga kabibi. Bilangan ang mga bagay sa harap ng mga bata. “Bibigyan kita ng 4 na piraso ng mansanas—1, 2, 3, 4.”
- Kapag may dalawang tumpok ng bloke—isa na may tatlo at isa na may apat na bloke, maaari mong tanungin ang iyong anak, “Gusto mo ba ng mas malaki o mas maliit na tumpok ng bloke? O, “Gusto mo ba ng tatlong bloke o apat na bloke?”
- Ituro ang mga bagay habang binabasa mo ang mga iyon upang makita ng mga bata kung paano ang bawat bilang na sinasabi mo ay kumakatawan sa isang bagay.
- Marami ang magiging pagkakamali ng mga bata kapag nag-aaral sila tungkol sa mga bilang. Na hindi sinasabi sa kanila na “mali” sila, “Binilang mo ang apat na ibon at tatlo lamang ang nakita ko.”

Ang mga bata ay likas na interesado na gayahin ka para matuto ng mga bagay na tulad ng mga numero. Sa paglipas ng panahon, sasabihin nila ang mga bagay-bagay na tulad ng pagsabi mo at “itatama ang sarili” para mas lalong pang maging katulad mo.

- Ang pamimili, pagluluto at pagkain ay nagbibigay sa kanila ng maraming pagkakataon upang magbilang:
  - “Maaari mo bang bilangin ang mga iyon habang inilalagay sa bag?”
  - “Sa tingin ko kailangan kong kumuha ng malaking supot ng patatas, dahil gustong gusto mo ang mga patatas,”
  - “Maaari mo bang ilagay lahat ang dalanghita sa mangkok na ito at ang lahat ng mansanas sa mangkok na ito?”
  - “Kailangan ko ng 2 hinugasang patatas. Maaari mo bang kunin ang mga iyon sa pridyeder at kuskusin ang mga iyon sa lababo?”

allaboutyoungchildren.org